

NAMN PÅ PLATSER, OMRÅDEN OCH STENAR LÄNGS EKSTAKUSTEN

I gamla tider var det viktigt att notera och minnas olika märken i vattnet, på stranden och längs kusten. De blev sjömärken vid fisket och gav en kunskap om var näten skulle sättas beroende på årstid, väder och strömmar.

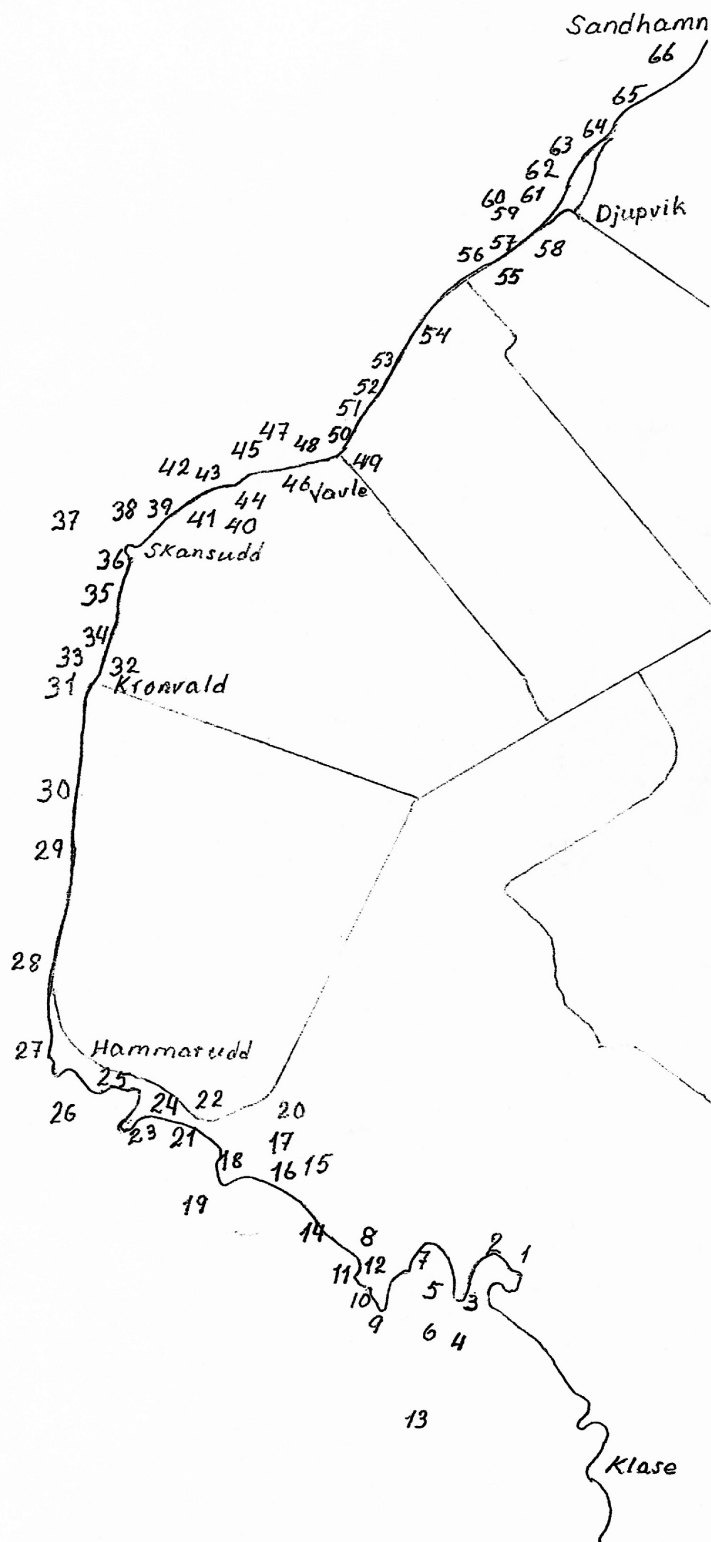
Vi har försökt att teckna ner alla dessa namn från Sprogegränsen i söder till Fröjelgränsen, strax söder om Sandhamn. På kartan med konturen av Ekstakusten finns ett nummer markerat och i nedanstående lista namnges dessa och beskrivs kortfattat.

1. Sanden (Rullen)

Närmast Sprogegränsen finns ett område kallat Sanden. Sanden låg ursprungligen i Sproge men genom strömmar och stormar har en del av den ”flyttat” in i Eksta också.

2. Ugnen

Ugnen är både ett område och en stor sten i den södra delen av fågelskyddsområdet.

3. **Busbackeudde**
4. **Krampårdi**
Grund.
5. **Svartstainen**
6. **Buseu**
7. **Sandholmsveki**
8. **Gärdsbacke**
9. **Hägarskär**
10. **Skärsbröu**
11. **Roire**
12. **Sandväti eller Roirhule**
Ett djupare område med sandbotten.
13. **Holländaren**
En stor sten ute i vattnet där ett holländskt fartyg gick på.
Stenen ligger vid normalvatten på ett par meters djup.
14. **Baggtäppveki**
15. **Fuldye**
I dag en större vattensamling eller träsk på Gotländska.
Har haft förbindelse med havet. I dag är det sötvatten
i den.
16. **Sudargrind**
Grind som stänge av smakveiar. Stensättningen till grind
stolparna finns kvar.
17. **Smakviar**
Vägsträckning som går längs med ”Kellstuas Hoigarden”
och vidare söderut.
18. **Bädden**
Ett fiskeläge med ursprungligen fem bodar. Beläget på
Bodbacke.

19. Bodbacke

Område där fortfarande några bodar finns kvar av Bäddens fiskeläge.

20. Langstet

Hela det stora området från södra gallerbron till skogsdungen söder om Hammarudd. Hela Langstet ingår i Fågelskyddsområdet.

21. Langstetveki**22. Nådertäpphörne eller Mor Leneshörne**

Mor Lene hette egentligen Helena Melin och kom från Jakobs.

23. Tärneskär**24. Sigens hule**

Ett lägre område på stranden innanför Tärneskär.

25. Nåderveki**26. Kutraire**

Stenar där sälen gärna låg och solade.

27. Hammarudd

Gotlands västligaste punkt. Omedelbart söder om den norra gallerbron.

28. Flytu

Kallas i bland Flytstainar. De flöt inte i land som namnet antyder, utan kom in med isen i slutet av artonhundratalet.

29. Muldens stainen

Julius Muldin från Bjerges fiskade från denna plats och hade sin båt här under sent artonhundratal och tidigt nittonhundratal.

30. Sudarveki**31. Sudarårdi**

32. Kronvall

Ett av Gotlands mer kända fiskelägen där Valdemar Atterdag, enligt sägnen, landsteg med sin danska här 1361.

33. Nårdareårdi**34. Nårdarveki****35. Lädaredöje****36. Skansrängi****37. Skansudd**

Gotlands största skans för kustartilleri. Byggs av båtsmän från Hablingbo och Hemse kompani 1713 och kunde härbärgera nio kanoner.

38. Sagrännu

Tomsarvegårdarnas vattensåg var belägen öster om detta vattenutsläpp.

39. Tomsarvekvänni

Väderkvarnen som brann ner under första världskriget och restaurerades på 90-talet.

40. Hajtage

Stranden omedelbart norr om Tomsarvekvänn.

41. Hajtaglunde

Skogen på båda sidor om vägen norr om kvarnen.

42. Hajtaghule

Djupare område i vattnet utanför Hajtage.

43. Hajtagudd**44. Gäddar**

Snarare platsen där Gäddar låg. En stor sten som numera är borta.

45. Sudarrängi

En remsa med sandbotten.

46. Burgi

Ett markområde.

47. Raven

Vattenområdet söder om Vavle, utanför vinodlingen.

Här var det värdelöst att försöka sätta nät.

48. Hajstaden

En sten i södra delen av Vavle där en man från Hajstade dränkte sig.

49. Vavle

Fiskeläge och i dag populär badplats. Kallades förr för "Källinghamn". Det var härifrån kvinnorna fiskade.

Inte bara med nät utan också med anglar.

50. Svartstainen

Sten i norra delen av Vavle.

51. Raustainen

Sten norr om Vavle fiskeläge.

52. Stainar (Där prästfrun från Öja hittades drunknad.)

Enligt uppgifter flöt en drunknad prästfru från Öja i land här efter en resa från Visby med båt.

53. Toberg

Det höga kustområdet norr om Vavle och innan Djupviksberget.

54. Ture Oles bod

Den lilla röda boden med veranda som ligger ensam på Toberg.

55. Lars Pettssons hule

Lars Pettersson vid Hägur hade sin släktäkt under Djupviksberget. Då han bara hade en häst orkade den inte dra upp vagnen med släke. Istället vinschade han upp den på berget för att där lasta på den på vagnen efter hästen.

56. Skvalpvarp

Vid nordlig vind gjorde de sydliga strömmarna att det alltid skvalpade här.

57. Badstainar

Kvinnorna fick inte bada med männen i Djupvik utan hade sin badplats här.

58. Sagrännu

Härgårdarnas vattensåg låg öster om den nuvarande vägen och släppte sitt vatten i denna ränna. Ersättningen för den part som hade skogen ovanför och varje år fick den översvämmad när det samlades vatten till sågen sattes till 275 kronor.

59. Lele Sagstainen**60. Store Sagstainen****61. Sudarårdi**

Grund utanför Djupvik där nuvarande stenpiren har sina gästbåtsplatser.

62. Djupvik

Fiskeläge sedan gammalt. Växte när flera flyttade sina bodar från Kronvall och hit efter den stora sjöolyckan 1886.

63. Nårdarårdi

Grund rakt utanför regionens pumpstation norr om Djupvik.

64. Hajstädelide

Grindöppning i trodertun. Finns inte kvar men var ett märke vid fiske.

65. Hättu

Ett grund som syns tydligt på moderna satellitfoton.

66. Blåhäll

Ett område nära gränsen till Fröjel. Bjergesgårdarnas utmål.

*Kartan blev till tack vare Bernt Jakobsson,
Per-Olof Grymlings och Lars-Bertil Grymlings.*